

Legenda k vystavovaným fotografiím

Panel: 1

Jemenská architektura: LH+PH: osady hor Západního Harazu jsou dokonalými vesnickými pevnostmi. Dekorované nejčastěji bílými vzory dělají z každé osady originální umělecké dílo. **LD:** Hababa, typická ukázka městské architektury v podhůří stará přes 1500 let. **PD:** Srážky v horách nebývají vydatné ani ve vlhkém období. Střechy domů tak mohou plnit funkce kuchyně i sušárny.

Panel: 2

Jemenská města a horské vesnice. Každé jinak originální, přesto s výraznými společnými rysy. Malované kamenné mrakodrapy v horách Harazu, nebo neméně vysoké a barevné *blátěné* stavby z pouštních kaňonů a vádí. Při prvním pohledu se vám s jistotou zatají dech.

Panel: 3

Jemenská architektura: LH: Prostí lidé si na okázalost hrobů moc nepotrpí, postačí dva vztyčené kameny. Jinak tomu je u hrobek významných Imámů (Sajun, vádí Hadramaut). **PH+LD:** Hlavní město Sanná utratilo na rekonstrukcích unikátní Staré čtvrti přes 40 mil. USD. Také proto drží nad tímto *městem z perníku* ochranu UNESCO. **PD:** Krámky tradičního bazaru v městě Thila ožijí zase až navečer.

Panel: 4

Horská krajina Jemenu je úchvatná, nepopsatelná a neuchopitelná. S každým kilometrem s batohem na zádech nabízí další nové fascinující výjevy. Terasovitá políčka šplhající až k vrcholku 3000-ových kopců tvoří neskutečné kulisy doplněné orlími hnízdy horských osad.

Panel: 5

Různé podoby Jemenu: LH+PH: Úbočí rezavých a černých sopečných kuželů padají přímo k neposkvřněným bílým plážím pobřeží Arabského moře. Vše je střídavě zasypáváno navátým zlatým pískem vzdálených pouští. **LD+PD:** Horská panoramata, Západní Haraz

Panel: 6

Kát - nevysoký zelený keř, rostoucí pouze ve vlhkém klimatu jemenských hor. Tady se pěstuje všude. S ním stojí a padá Jemen, je jakýmsi druhým platidlem v zemi. Prosperitou nebo zhoubou Jemenu? Již před 1000-let zdejší pastevce koz náhodně objevil omamné účinky jeho listů, když si všiml bláznivého skotačení svého stáda. Za tuhle drogu jsou muži dole ve městech ochotni utratit téměř celý denní výdělek (až 2USD denně). Proto hory tolik prosperují a migrace do měst zde není znát.

Panel: 7

Typické: LH: Toto skalní sídlo z vádí Zahr snad nejlépe charakterizuje jemenskou architekturu. Proto jej najdete na všech reklamních prospektech a kalendářích o Jemenu. **PH:** Ortodoxní jemenský islám si nepotrpí na okázalé mešity, spíše na dodržování tradičního chování. **LD:** Za pasem žádného muže nesmí chybět *Džambia*, zahnutá dýka ve vykládaném pouzdře. **PD:** Dalo to práce, než nám místní pasačky půjčili svůj *neználkovský* klobouk (na snímku autorka fotek).

Panel: 8

Oblečení: PD: Typický kroj horalů v pohoří Džebel Bura. Díky pozvání do domu se podařilo paní domu přemluvit k této fotce. **LH+PH+LD:** Usměvavé dětské tváře jsou stejně bezprostřední v horách i na zápraží domů ve městech.

Panel: 9

Tváře: Oč je obtížnější jejich zachycení, o to silnější zážitek v nás zanechala každá z nich. Každá je z jiného koutu země. **LH:** Dívka na poli hory Západního Harazu. **PH+PD:** Africká etnika, pouštní oblast při pobřeží Rudého moře. **LD:** Rybář, pobřeží Arabského moře.

Panel: 10

Jednotné **kroje** nosí už jen horalé v některých oblastech (Džebel Bura). Přesto lze z oblečení domorodců vyčíst jejich původ či postavení. **LH:** Pestrobarevné šaty (v typické africké chýši) charakterizují přistěhovalce z opačného břehu Rudého moře, z Eritreje. **PH+PD:** Košile, sako a tesilky, toť oděv Jemenců v horách i na pobřeží. **LD:** Ortodoxní černá barva ženských hábitů ve městech ustupuje v horách pestrobarevným šatům (Západní Haraz)

Panel: 11

Řemesla horalů: LH+PD: Téměř veškerou obživu lidem v horách dávají terasovitá políčka. Pěstuje se *sorgo* (čirok) a všudypřítomné keře *Kátu*. **LH:** V pouštní oblasti vádí Hadramaut potkáte tajemné jemenské *Neználky* v černých hábitech. Jsou velmi plaší, před muži a cizinci prchají. Po delším stopování v nich objevíte pasačky koz. K potravě zvířat musí stačit drobné lusky setřepané holí z pouštních keřů. **LD:** Muži jsou hrdí na svou domovinu, a tak téměř každý kontakt s nimi se neobejde bez nabídky čaje a vítěčných sorgových placek.

Panel: 12

Dívky: Z tváří dívek a mladých žen můžeme s obdivem číst o jejich hrdosti, statečnosti, víře, pracovitosti a kráse.

Panel: 13

Jemenské děti: Najednou je jich plno, kdekoli se objevíte. Někdy je těžko hádat, kdo je více překvapen, my nebo oni? **LH:** Dětský kroj, pohoří Džebel Bura. **PH:** dětské šaty, hory Západního Harazu. **LH+PH:** Kluci z vesnic i měst.

Pár slov o výstavě

Fotografie **Aleny Gajdošikové**, které můžete shlédnout, vznikly při třítýdenním putování napříč Jemenem v květnu roku 2006. Naše pětičlenná expedice si kladla za cíl navštívit odlehlá místa této velmi rozmanité země a objevit komunity lidí, které si ještě uchovaly prastaré tradice a životní styl. Ani my jsme o Jemenu předem mnoho nevěděli. Každý si spíše rozvzpomene na hrdinskou éru jemenské historie, kdy značnou část Arabského poloostrova ovládala slavná královna ze Sáby, méně pak cokoliv z jemenské přítomnosti.

Avšak sir David Livingstone již kdysi dávno prohlásil: „Půjdu kamkoli, bude-li to dopředu.“ Proto jsme ani vteřinu neváhali vrhnout se do dobrodružství, které nám dovolilo poznat netušené množství podob, barev a vůní této nádherné exotické země. Kdo by si Jemen představoval jen jako neutěšenou poušť, bude velmi překvapen. Naopak, značná část populace žije na úbočí i vrcholcích třítisícových kopců plných zeleně a křivek terasovitých polí neskutečných tvarů. Právě zde jsme podnikli čtyři treky a nejvíce se dotkli života zdejších etnik. Tady jsme cítili, že jsme nejbližší svému cíli.

Jemen však nejsou jen pouště a hory. Proto jsme nemohli zapomenout na komunity afrických Jemenců v jejich hliněných chýších u západních břehů Rudého moře stejně jako na Beduíny v hlubokých kaňonech vádí na východě země. S radostí jsme se pak vraceli do hlavního města s tisícem unikátních domů postavených a zdobených jako z perníku.

Tato výstava zachycuje obyčejný život okem prostého poutníka a cestovatele radujícího se z maličkostí a střípků zážitků z míst, kam vstoupil, okem jediné dívky naší výpravy, která leckdy nahlédla i tam, kam oko mužů nemá přístup. Snad se mi podaří vás na výstavě aspoň na chvíli vtáhnout i do těchto zákoutí.

Příjemný zážitek Vám přeje Alena Gajdošiková

Doprovodné akce

Ve čtvrtek **23.11.2006 v 18.00** můžete na hvězdárně navštívit **přednášku** Roberta Baziky o cestě ze sousední země Arabského poloostrova **z Ománu**. Poutavá koláž fotek a videonímků vám přiblíží **Zemi pouští a kadidla**, která má s Jemenem hodně společného a přitom je zase jiná a unikátní.

Samotným **Jemenem** budete moci opět na Hvězdárně cestovat v pásmu dvou přednášek Roberta Baziky, které uvedeme **8.3.2007 a 22.3.2007 v 18.00**. Opět uvidíte spoustu fotek, videofilmů a k tomu poutavá povídání o nevšedních zážitcích z této exotické země.

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ

Zlínská astronomická společnost

Aleny Gajdošikové

Hvězdárna Zlín

4.-30.11.2006

JEMEN

Zemí královny ze Sáby